

**PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNIICH
W ZESPOLE SZKOLNO - PRZEDSZKOLNYM nr 19 we WROCŁAWIU**

Rozdział I

§ 1

Podstawa prawna:

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.),
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (t.j.: Dz.U z 2024r. poz.17 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 14 sierpnia 2023 roku, poz. 1606),
- Ustawa z dnia 11 maja 2023 r. o ochronie danych osobowych (t.j. : Dz. U. z 2023 r. poz. 1206),
- Konwencja Praw Dziecka (Dz. U. z 1991 r., nr 120, poz.526),
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).

§ 2

Objaśnienie terminów:

1. Ilekróć jest mowa w niniejszym dokumencie o:

- a) **dziecku/małoletnim/ uczniu** – należy przez to rozumieć każde dziecko uczęszczające do Szkoły Podstawowej nr 47 lub do Przedszkola nr 19 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu, w tym dziecko z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- b) **instytucji, placówce** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową nr 47 i Przedszkole nr 19 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu, w skrócie: ZSP nr 19 we Wrocławiu,
- c) **pracownicy** – należy przez to rozumieć każdego pracownika Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 19 we Wrocławiu bez względu na formę zatrudnienia oraz studentów odbywających praktyki, stażystów, wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają kontakt z dziećmi,
- d) **rodzicu/opiekunie prawnym dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentowania dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy,
- e) **polityce** – należy przez to rozumieć politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem,
- f) **zgódzie rodzica/opiekuna dziecka** - należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny,
- g) **krzywdzeniu dziecka** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.

Krzywdzeniem jest:

- **przemoc fizyczna**, czyli celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
- **przemoc emocjonalna**, czyli powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać,
- **przemoc seksualna**, czyli angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem; wykorzystanie seksualne) oraz bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas,
- **zaniedbywanie**, czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru,
- **cyberprzemoc**, czyli przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa też określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie. Jej celem jest zawsze wyrządzenie krzywdy drugiej osobie.

h) **rodzaje/formy przemocy**: przemoc rówieśnicza, od osób trzecich (dorośli, pracownicy ZSP 19 we Wrocławiu), domowa (rodzice/ opiekunowie),

i) **treści szkodliwe** – rozumiane jako niedozwolone, nielegalne, niebezpieczne dla dzieci (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samobójstw, korzystania z narkotyków, stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych; nękanie, szantażowanie w sieci, publikowanie i rozsyłanie kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli).

Rozdział II

§ 3

Spełnianie standardów ochrony dzieci:

1. Celem głównym wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu jest zapewnienie wszystkim dzieciom możliwie najlepszych warunków do rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.
2. Standardy ochrony małoletnich są koniecznym elementem właściwego funkcjonowania placówki, mającym na celu:
 - troskę o dobro każdego dziecka,
 - zwiększenie świadomości personelu dotyczącej zagrożeń i efektywnego ich zapobiegania,
 - tworzenie środowiska, w którym respektowane są prawa dziecka.
3. Standardy określają niedozwolone zachowania pracowników względem dzieci oraz właściwe reakcje w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika ZSP nr 19 we Wrocławiu oraz inną osobę dorosłą z otoczenia dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
5. ZSP nr 19 we Wrocławiu, poprzez wdrożenie standardów, angażuje się w ochronę dzieci przed krzywdzeniem.

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem:**1. Standard I. Procedura:**

1. Procedura dotyczy wszystkich pracowników Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 19 we Wrocławiu.
2. Za wdrażanie i nadzorowanie ww. Procedury odpowiada dyrektor ZSP nr 19.
3. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za monitoring i realizację Procedury.
4. *Procedura ochrony małoletnich* jasno i kompleksowo określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników,
 - b) sposób reagowania w ZSP nr 19 we Wrocławiu na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,
 - c) zasady prowadzenia rejestru interwencji,
 - d) zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko i dziecko–dziecko,
 - e) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych i reagowania na zjawisko cyberprzemocy,
 - f) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.
5. Procedura jest opublikowana i udostępniona wszystkim pracownikom ZSP nr 19 we Wrocławiu, rodzicom i dzieciom, a poszczególne grupy są z nią zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne. Ustanowienie *Procedury ochrony małoletnich* jest ważnym dokumentem zarówno dla pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu, jak i dla przebywających w placówce dzieci oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych z uwagi na fakt, że dobro każdego dziecka jest dla wszystkich najważniejszym priorytetem.

1.1. Wskaźniki realizacji Standardu I:

1. Oświadczenie o znajomości Procedury i zobowiązaniu do jej przestrzegania zostało wprowadzone zarządzeniem Dyrektora ZSP nr 19 i podpisane przez wszystkich pracowników. Każda nowozatrudniona osoba jest zobowiązana do zapoznania się z obowiązującą Procedurą, co potwierdza podpisane przez nią oświadczenie.
2. Wyznaczono osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Procedury, której rola, zadania oraz kwalifikacje są jasno określone. Podano do wiadomości pracowników, dzieci oraz rodziców/opiekunów, kto jest tą osobą wraz z informacją, jak się z nią skontaktować.
3. Tekst Procedur jest publikowany na stronach internetowych szkoły i przedszkola oraz do wglądu w widocznym miejscu w obu budynkach oraz na tablicach informacyjnych szkoły i przedszkola. Procedura jest promowana wśród pracowników, rodziców opiekunów i dzieci poprzez działania informacyjne oraz edukacyjne.

2. Standard II. Pracownicy:

1. W ramach rekrutacji nowych pracowników prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
2. Dyrektor ZSP nr 19 we Wrocławiu uzyskuje o każdym pracowniku dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
3. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu ZSP nr 19 we Wrocławiu, wskazujące jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
4. Dyrektor ZSP nr 19 we Wrocławiu zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia w zakresie:

- a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
- b) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
- c) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- d) procedury „Niebieskiej Karty”.

5. Pracownicy ZSP nr 19 we Wrocławiu pracujący z dziećmi edukują dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, a także ich rodziców/opiekunów prawnych dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą oraz wykorzystywaniem.

6. W ZSP nr 19 we Wrocławiu prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa uczniów, zwłaszcza w obszarach relacji pomiędzy nauczycielami i uczniami, pomiędzy uczniami.

2.1. Wskaźniki realizacji Standardu II:

- 1. W ZSP 19 we Wrocławiu obowiązują zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników i są stosowane w odniesieniu do każdej osoby mającej kontakt z dziećmi.
- 2. Pracownicy ZSP nr 19 we Wrocławiu nabywają poprzez szkolenia wiedzę w zakresie: rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci, prawnych aspektów ochrony dzieci, przemocy rówieśniczej, zapewniania bezpieczeństwa dzieciom i podejmowania działań profilaktycznych i interwencyjnych.
- 3. Nauczyciele i pracownicy korzystają z materiałów edukacyjnych dla dzieci oraz scenariuszy zajęć, na podstawie których mogą prowadzić warsztaty na temat przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci i zapewniania im bezpieczeństwa.
- 4. Zajęcia edukacyjne dla dzieci w zakresie praw dziecka, ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem (w tym również w Internecie) w ramach ww. polityki zostały wpisane do planów pracy szkoły i przedszkola na dany rok szkolny. Nauczyciele wykorzystują materiały edukacyjne (np. książki, filmy edukacyjne) dotyczące praw dzieci, ochrony ich przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

3. Standard III. Procedury:

- 1. W Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu obowiązują procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracownika/pracowników, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
- 2. Placówka dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci, m.in.: policja, sąd rodzinny, ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) i w razie potrzeby zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom, rodzinom.
- 3. Na terenie Zespołu są wyeksponowane informacje dla dzieci i rodziców na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

3.1. Wskaźniki realizacji Standardu III:

- 1. Zarówno pracownicy, jak i dzieci wiedzą, do kogo należy skierować informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
- 2. W ZSP nr 19 we Wrocławiu opracowano procedurę określającą działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników zespołu, członków rodziny, rówieśników i osób trzecich. Procedura zawiera też informacje o formach wsparcia udzielanego poszkodowanemu dziecku.

3. W widocznym miejscu w placówce wyeksponowane są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
4. Opracowany jest sposób zbierania i dokumentowania sygnałów o niepokojących sytuacjach.
4. Rodzice są angażowani w działania szkoły/ przedszkola na rzecz ochrony małoletnich.
5. Obie placówki umożliwiają rodzicom/ opiekunom prawnym dzieci poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dzieci przed zagrożeniami, w tym w internecie oraz z zakresu wychowania, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

4. Standard IV. Monitoring:

1. Przyjęta *Procedura ochrony małoletnich* jest weryfikowana - zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – co najmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Dokonywana jest ocena standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z przepisami prawa,
2. W ramach weryfikacji Procedury omawia się z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami prawnymi sposób realizacji zapisów w niej zawartych.

4. 1.Wskaźniki realizacji Standardu IV:

1. Dyrekcja ZSP nr 19 we Wrocławiu wyznacza psychologa/pedagoga jako osobę odpowiedzialną za Procedurę ochrony dzieci w placówce. Nauczyciel koordynuje realizację Procedury, reaguje na sygnały jej naruszenia oraz prowadzi rejestr zgłoszeń oraz może również proponować wprowadzenie zmian w Procedurze.
2. Co najmniej raz na dwa lata jest opracowywane przez osobę odpowiedzialną za wdrażanie standardów zgodnie, z ustawą cyt. wyżej, sprawozdanie z realizacji *Procedury ochrony małoletnich*.
3. W ww. sprawozdaniu są uwzględnione opinie personelu, dzieci i ich opiekunów. Aktualizowana jest także strategia wdrażania standardów ochrony dzieci. Wnioski z przeprowadzonej oceny udokumentowane i przechowywane w gabinecie pedagoga szkolnego.
4. Przeprowadza się również wśród pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu, co najmniej raz na dwa lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Procedury. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu. W ankiecie można proponować zmiany Procedury oraz wskazywać jej naruszenia. Osoba, o której mowa w pkt.1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu ankiet, a następnie sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, przekazując go dyrekcji placówki.
5. Dyrektor ZSP nr 19 we Wrocławiu wprowadza do Procedury niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Procedury.

Rozdział III

§ 5

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci:

1. Pracownicy Zespołu posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania pomocy.
3. Pracownicy monitorują sytuację dziecka.

4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w placówce. Zasady stanowią Załącznik nr 1 do niniejszej Procedury.
5. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady stanowią Załącznik nr 2 do niniejszej Procedury.

§ 6

Zasady opieki i wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami:

1. W ramach opieki i wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami zapobiega się wykluczeniu uczniów, przeciwdziała ośmieszaniu i przemocy wobec nich, przemocy słownej, izolacji, dyskryminacji i cyberprzemocy.
2. Wspiera się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami w zakresie rozwijania czynności samoobsługowych oraz poprzez eliminowanie barier informacyjno-komunikacyjnych i architektonicznych:
 - zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i technicznych, odpowiedniego wyposażenia i organizacji przestrzeni: łazienki dla osób niepełnosprawnych, winda, odpowiednie meble, pomoce dydaktyczne wspierające rozwój czynności samoobsługowych
3. W ramach wsparcia uczniów:
 - identyfikuje się i analizuje potrzeby ucznia poprzez obserwację, analizę dostarczonej dokumentacji (opinie, orzeczenia), obserwację relacji rówieśniczych w trakcie przerw, zajęć, wyjść szkolnych itp.,
 - tworzy się inkluzywne środowisko szkolne poprzez prowadzenie zajęć, warsztatów, lekcji wychowawczych, lekcji etyki, mających na celu rozwijanie empatii, tolerancji oraz zrozumienia różnorodności wśród uczniów, modelowanie właściwych postaw, budowanie pozytywnej tożsamości ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, promowanie współpracy i akceptacji wśród uczniów,
 - promuje się pozytywne relacje poprzez wspólne działania integracyjne: wycieczki, projekty grupowe, imprezy szkole, które sprzyjają budowaniu więzi między uczniami,
 - indywidualizuje się proces nauczania poprzez dostosowanie metod i form pracy dydaktycznej do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.
4. W ramach wspierania uczniów systematycznie współpracuje się z rodzicami poprzez rozmowy o funkcjonowaniu i potrzebach ucznia oraz wspieranie rodziców w budowaniu pozytywnego obrazu dziecka w społeczności szkolnej, a także rozmowy z rodzicami pozostałych dzieci w celu budowania świadomości i zrozumienia dla specjalnych potrzeb ucznia ze specjalnymi potrzebami.
5. W ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami w miarę potrzeb współpracuje się z instytucjami zewnętrznymi m.in.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami rodzinnymi, policją, organizacjami pozarządowymi.

§ 7

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka:

1. W przypadku, gdy pracownik ZSP nr 19 we Wrocławiu podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone, ma obowiązek sporządzić notatkę służbową i przekazać ją wychowawcy klasy/ grupy bądź dyrekcji.
2. Wychowawca klasy/ grupy konsultuje rozpoznaną sytuację ze pedagogiem/ psychologiem i wspólnie podejmują decyzję o dalszym postępowaniu
3. Pedagog/psycholog rozmawia z pokrzywdzonym i rozpoznaje sytuację. Wychowawca klasy/grupy zawiadamia opiekunów ww. dziecka i w porozumieniu z psychologiem/pedagogiem informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia, jeśli zachodzi taka konieczność.

4. Pedagog/psycholog sporządza opis sytuacji przedszkolnej/szkolnej i rodzinnej dziecka. Przygotowuje plan wsparcia dziecka na podstawie przeprowadzonych rozmów z dzieckiem, wychowawcami, nauczycielami i rodzicami/ innymi osobami uczestniczącymi w zdarzeniu.
5. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez przedszkole/ szkołę działań w celu zapewnienia podopiecznemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki,
 - b) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku po ujawnieniu krzywdzenia,
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki, jeżeli istnieje taka potrzeba.
6. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa rodzicom/opiekunom prawnym z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
7. Pedagog/psycholog informuje rodziców/opiekunów prawnych, że obowiązkiem pracowników zespołu jest zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” (Załącznik nr 6) – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
8. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów prawnych przez pedagoga/psychologa, dyrektor placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” przygotowany przez specjalistów/ wychowawcę klasy/grupy do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ww. punkcie.
10. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie prawni dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców/ opiekunów dziecka na piśmie.
11. Pracownicy zespołu jako placówki oświatowej uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania.

§ 8

Postępowanie w przypadku rozpoznania zagrożenia wykorzystywania seksualnego dziecka.

Sygnaly wykorzystywania seksualnego dziecka:

1. Sygnaly wykorzystywania seksualnego małoletniego:
 - a) dziecko unika kogoś z członków rodziny lub kontaktu z innym dorosłym,
 - b) dziecko próbuje opowiedzieć o zdarzeniu, lecz nie wymienia szczegółów ani też osób biorących w nim udział; wspomina, że ktoś chciał żeby dochoowało tajemnicy,
 - c) dziecko opisuje zachowania osoby dorosłej świadczące o próbach niedozwolonych kontaktów fizycznych,
 - d) dziecko jest przygnębione i wycofane; ma problemy ze snem,
 - e) dziecko skarży się na dolegliwości fizyczne, które nie mają medycznego potwierdzenia,
 - f) dziecko przejawia dolegliwości mogące wskazywać na wykorzystywanie, np. ból w okolicach genitaliów czy odbytu,
 - g) dziecko nagle zaczyna mieć problemy związane z uczęszczaniem do przedszkola lub szkoły, ma trudności z koncentracją uwagi,
 - h) dziecko staje się agresywne,
 - i) dziecko przejawia nietypowe zachowania seksualne, np. publiczna masturbacja lub wypowiadanie się o niedozwolonych kontaktach fizycznych.

2. Rozpoznawanie zagrożenia – rozmowa z dzieckiem:

- a) jeśli dziecko poprosi nauczyciela lub inną osobę z personelu o rozmowę, należy niezwłocznie ją przeprowadzić,
- b) miejsce rozmowy powinno być ciche, spokojne, przyjazne, zapewniające poczucie bezpieczeństwa i swobodę wypowiedzi,
- c) w przypadku otrzymania przez nauczyciela lub inną osobę z personelu informacji o wykorzystywaniu seksualnym dziecka, dyrektor ZSP nr19 we Wrocławiu powołuje zespół interwencyjny,
- e) dyrektor lub pedagog informuje rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny),
- f) w przypadku, gdy sprawcą wykorzystania seksualnego jest osoba „bliska dziecku”, dyrektor ZSP nr 19/ specjaliści zawiadamiają „bezpiecznego rodzica” o podejrzeniu przestępstwa i wdrażają procedurę „Niebieskiej Karty”.

§ 9

Zespół interwencyjny.

- 1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja placówki, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.
- 2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
- 3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/ opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.
- 4. Zespół interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować rodzicom/opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
- 5. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszej Procedury. Kartę przechowuje wychowawca klasy/ grupy w dokumentacji dziecka.
- 6. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych posiadają informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 10

Zasady ochrony wizerunku dziecka.

- 1.Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 19 we Wrocławiu zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 2.ZSP nr19 we Wrocławiu, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka. Zasady ochrony wizerunku dziecka określa Polityka Bezpieczeństwa Informacji obowiązująca w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu od 2024 r.
- 3.Rodzice/opiekunowie prawni dziecka wyrażają pisemną zgodę na wykorzystywanie i rozpowszechnianie przez obie placówki wchodzące w skład Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 19 we Wrocławiu wizerunku i informacji o jego osiągnięciach utrwalonych w postaci zdjęć i filmów z wydarzeń zorganizowanych w szkole i w przedszkolu.

4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, decyzja ta jest respektowana, w miarę możliwości, poprzez niewykonywanie zdjęć danemu dziecku.
5. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie prawni lub widzowie wydarzeń i uroczystości w zespole, rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, ZSP nr 19 we Wrocławiu nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych. Informuje się rodziców/ opiekunów prawnych o tym, że nie wolno wykorzystywać publicznie utwalonych materiałów.
6. Pracownikom ZSP nr 19 we Wrocławiu nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji. Personel instytucji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§ 11

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych:

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu dzieciom tylko pod nadzorem nauczyciela.
2. Sieć internetowa jest zabezpieczona hasłami, które nie są udostępniane osobom spoza personelu.
3. Uczniowie korzystają z Internetu tylko pod nadzorem nauczyciela, np. w trakcie oglądania filmów edukacyjnych, prowadzenia gier i zabaw mających na celu ich rozwój. Obowiązkiem każdego nauczyciela jest poinformowanie uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i każdorazowe sprawdzenie treści, która ma być udostępniona dzieciom.
4. Zgodnie z potrzebami wychowawcy grup/klas przeprowadzają z dziećmi rozmowy dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Szkolna sieć internetowa była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie, które jest aktualizowane przez wyznaczonego informatyka.
6. Korzystanie z telefonów komórkowych przez uczniów w szkole jest zabronione.
7. Z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu uczeń może korzystać jedynie za zgodą i pod nadzorem nauczyciela na zajęciach lekcyjnych wyłącznie w celach informacyjnych i edukacyjnych.
8. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalania ich w jakikolwiek sposób możliwe jest to wyłącznie po uzyskaniu zgody nauczyciela.
9. Podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę decyzję o zabranii na wycieczkę urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik wycieczki. Wówczas małoletni ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg wycieczki.

§ 12

Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami sieci:

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci pod dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:

- a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej, stosowanie filtrów antyspamowych,
 - b) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja klasy, budowanie dobrych relacji, wprowadzanie norm grupowych, uczenie dzieci odróżniania dobra od zła),
 - c) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
 - d) włączenie rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy,
2. W szkole podejmowane są interwencje w przypadku ujawnienia niebezpiecznych treści w sieci szkolnej.

Rozdział IV

§ 13

Schematy interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci:

1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie np. pracownicy ZSP nr 19 we Wrocławiu oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem na terenie zespołu:

1. Gdy dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy:

- a) zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) zawiadomić policję dzwoniąc pod numer: 112 lub 997².

2. Gdy dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, należy:

- a) zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) poinformować na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa³.

3. Gdy dziecko doświadcza innej przemocy fizycznej lub innych niepokojących zachowań (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie, krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) wysłuchać dziecko i zadbać o dobrą atmosferę,
- c) zrozumieć punkt widzenia dziecka zachowując bezstronność,
- d) przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie; rozpoznać sytuację,
- e) jeśli zajdą przesłanki, odseparować dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie.

W przypadku zaistnienia którejkolwiek z ww. sytuacji dyrektor ZSP nr 19 we Wrocławiu przeprowadza rozmowę wyjaśniającą, a w jej wyniku podejmuje stosowne działania w celu wyciągnięcia konsekwencji służbowych.

¹Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

²W rozmowie z konsultantem należy podać swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzaną o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie.

³Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. Należy w nim podać: swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzaną o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie – należy opisać, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można także złożyć anonimowo, ale podanie danych przez osobę zgłaszającą umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

II. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17 roku życia (przemoc rówieśnicza):

1. Gdy dziecko doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu⁴, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy:
 - a) zadbać o jego bezpieczeństwo i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci stosujących przemoc,
 - c) powiadomić najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa⁵;
2. Gdy dziecko doświadcza ze strony innego dziecka innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej oraz innych niepokojących zachowań (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie, krzyk, niestosowne komentarze) należy:
 - a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
 - b) rozpoznać sytuację rówieśniczą,
 - c) przeprowadzić rozmowę z uczniami, by znaleźć rozwiązanie problemu,
 - d) jeśli zajdzie taka konieczność, przeprowadzić rozmowę osobno z rodzicami/ opiekunami prawnymi dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracować działania naprawcze,
 - e) w przypadku powtarzającej się przemocy - powiadomić lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny⁶.

⁴Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

⁵Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. Należy w nim podać: swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie – należy opisać, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można także złożyć anonimowo, ale podanie danych przez osobę zgłaszającą umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

⁶Wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku należy podać wszystkie dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (należy opisać, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zostało zaobserwowane).

III. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego:

1. Gdy dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu⁷, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, należy:
 - a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
 - b) skontaktować się z „bezpiecznym rodzicem” lub inną bliską osobą dziecka w celu powzięcia informacji – potwierdzenia podejrzenia skrzywdzenia dziecka,
 - c) zawiadomić policję dzwoniąc pod numer 112 lub 997⁸.
2. Gdy dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, należy:
 - a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
 - b) skontaktować się z „bezpiecznym rodzicem” lub inną bliską osobą dziecka w celu powzięcia informacji – potwierdzenia podejrzenia skrzywdzenia dziecka,
 - c) poinformować na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa⁹;
3. Gdy dziecko doświadcza zaniedbania lub jego rodzic/opiekun prawny jest niewydolny wychowawczo, np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej itd., należy:

- a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) porozmawiać z rodzicem/opiekunem prawnym, zapewnić o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego, w tym przez instytucje zewnętrzne,
- c) w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego należy powiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej przysyłając dokumentację „Niebieskiej Karty” (zgłoszenie).

3. Gdy dziecko doświadcza innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- a) zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym podejrzanym o krzywdzenie, zapewniając o możliwości wsparcia psychologicznego, w tym przez instytucje zewnętrzne,
- c) w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego lub powtarzającej się przemocy – należy powiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej¹⁰ przysyłając dokumentację „Niebieskiej Karty” (zgłoszenie),
- d) równoległe złożyć do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny¹¹.

⁷Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

⁸W rozmowie z konsultantem należy podać swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie.

⁹Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. Należy w nim podać: swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie – należy opisać, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można także złożyć anonimowo, ale podanie danych przez osobę zgłaszającą umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

¹⁰Ośrodek należy powiadomić na piśmie lub mailowo, pamiętając o podaniu wszystkich danych dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz opisać wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie fakty.

¹¹Wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku należy podać wszystkie dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (należy opisać, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zostało zaobserwowane).

IV. Schemat interwencji w przypadku zagrożenia cyfrowego/ cyberprzemocy:

1. Gdy dziecko doświadcza cyberprzemocy, samo zgłasza zagrożenie cyfrowe lub zgłasza to rodzic, inne dziecko/ pracownik szkoły, należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo ucznia, przekazać informację pedagogowi/ psychologowi i we współpracy podjąć odpowiednie działania,
- b) skontaktować się z rodzicem/ opiekunem prawnym w celu poinformowania go o zaistniałej sytuacji lub potwierdzić przekazane informacje.

2. Wychowawca i pedagog/ psycholog, jeśli jest taka potrzeba, udzielą uczniowi/ uczniom pomocy przy zabezpieczeniu dowodów.

2. Wychowawca i pedagog/ psycholog dokonają analizy zabezpieczonych dowodów i oceniają, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy czy może jest nieudany żartem.

4. Psycholog/ pedagog, w sytuacji stwierdzenia cyberprzemocy, powiadamia o tym fakcie policję oraz wypełnia kartę interwencji.

§ 14

Przepisy końcowe:

1. Procedura jest dostępna dla pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu, dzieci i ich rodziców/opiekunów prawnych w sekretariacie szkoły w dni robocze w godz. 8.00 – 15.00 oraz zamieszczona na stronach internetowych placówki, a także w widocznym miejscu w obu budynkach, również w wersji przeznaczonej dla dzieci.

2. *Procedura ochrony małoletnich* wchodzi w życie Zarządzeniem Dyrektora nr 3/2024 z dnia 14 marca 2024 r.

**Zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko oraz dziecko-dziecko
obowiązujących w ZSP nr 19 we Wrocławiu**

1. Naczelną zasadą czynności podejmowanych przez pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu jest działanie dla dobra dziecka. W placówce traktuje się wszystkich z szacunkiem i godnością oraz podejmuje się działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
3. Pracownicy przedszkola i szkoły działają w oparciu o przepisy obowiązującego prawa, treści dokumentów regulujących pracę w placówkach oraz w ramach swoich kompetencji.
4. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują każdą osobę pracującą w ZSP nr 19 we Wrocławiu, co jest potwierdzone własnoręcznym podpisem każdego z pracowników.
5. Pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi przedszkolnymi/uczniami.
6. Pracownicy powinni postępować w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
7. **Zasady komunikacji pracowników z dziećmi:**
 - a) w komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek,
 - b) należy uważnie słuchać dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - c) nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka,
 - d) nie należy mówić podniesionym tonem w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,
 - e) zabronione jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci (obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej),
 - f) podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy najpierw poinformować je o tym i brać pod uwagę jego oczekiwania,
 - g) należy szanować prawo dziecka do prywatności,
 - h) w przypadku konieczności przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem na osobności, jest ona przeprowadzana w gabinecie pedagoga lub psychologa, w przyjaznych warunkach. Można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy,
 - i) nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
 - j) należy zapewnić dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mają prawo o tym powiedzieć swojemu wychowawcy, dyrekcji placówki bądź innej osobie z personelu oraz że, w razie potrzeby, zostanie im udzielona pomoc i wsparcie.
8. **Zasady pracy pracowników z dziećmi/uczniami:**
 - a) należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, angażować je i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, stan zdrowia, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
 - b) należy unikać faworyzowania dzieci,

- c) zabronione jest nawiązywanie z dzieckiem nieodpowiednich relacji, np. seksualnych, a także składanie mu niemoralnych propozycji, obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
- d) zabronione jest utrwalanie i udostępnianie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych;
- e) nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci, jak również na terenie placówki,
- f) nie należy wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub jego rodziców/opiekunów, a także zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.

9. Kontakt fizyczny z dziećmi:

- a) każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpieczeństwa: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie (np. pocieszenie w płaczu), uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach personelu taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie,
- b) nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka,
- c) nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystojny lub niestosowny,
- d) należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic,
- e) kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik zespołu był świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, ma obowiązek poinformowania o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem szczególnie dzieckiem z niepełnosprawnością, ustalane są z rodzicami z poszanowaniem zdania obu stron.
- f) w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, kontakt - fizyczny z nim ograniczony jest do minimum – pomoc dziecku w czynnościach samoobsługowych.

10. Kontakty pracowników ZSP 19 we Wrocławiu z dziećmi poza godzinami pracy:

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Nie należy zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi, poza godzinami pracy odbywa się do wyłącznie poprzez kanały służbowe: e-mail w dzienniku vulcan, telefon służbowy.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

5. Złamanie Zasad bezpiecznych relacji personel-dziecko obowiązujących w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu jest podstawą do uruchomienia odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

11. Zasady wzajemnych relacji między dziećmi/ małoletnimi:

1. Od pierwszych dni pobytu w placówce dzieci poznają zasady i normy obowiązujące w grupie rówieśniczej (kodeksy klasowe, zasady grupowe).
2. Dzieci w przedszkolu i w szkole rozpoznają u siebie i innych np. radość, smutek, złość, strach, poznają sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami.
3. Uczniowie pokonują trudności np. podczas indywidualnych zajęć zorganizowanych, rozwiązują problemy podczas zabaw dowolnych, stosują zasady zdrowej rywalizacji.
4. Podczas wspólnych zabaw, zajęć podporządkowują się obowiązującym zasadom, uczą się współżycia w grupie.
5. W ZSP nr 19 we Wrocławiu niedozwolone jest:
 - a) szturchanie, bicie, popychanie, kopanie, plucie oraz jakiegokolwiek inne formy przemocy fizycznej,
 - b) używanie wulgarnych słów, krzyczenie na siebie, przezywanie, wyśmiewanie, obmawianie, krzyk, niestosowne komentarze oraz jakiegokolwiek inne formy przemocy psychicznej,
 - c) niszczenie i kradzież mienia innych osób,
 - d) korzystanie z telefonu komórkowego/ komputera szkolnego w celu poniżenia, ośmieszenia, nękania, prześladowania oraz jakiegokolwiek innej formy cyberprzemocy,
 - e) dotykanie miejsc intymnych kolegów/koleżanek oraz wykonywanie czynności imitujących kontakty seksualne oraz jakiegokolwiek inne formy przemocy seksualnej,
 - f) dyskryminowanie, w tym ze względu na płeć, wiek, orientację, narodowość, przekonania religijne.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników w ZSP nr 19 we Wrocławiu

1. Dyrektor ZSP nr 19 we Wrocławiu dba, aby osoby przez nią zatrudnione, w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie, wolontariusze/stażysci/ praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie zagrażały ich bezpieczeństwu. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:

- 1) wykształcenia,
- 2) kwalifikacji zawodowych,
- 3) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

2. W każdym przypadku dyrektor placówki musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnianą:

- 1) imię (imiona) i nazwisko,
- 2) datę urodzenia,
- 3) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.

3. Dyrektor może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki.

4. Dyrektor placówki uzyskuje informacje o kandydacie/kandydatce do zatrudnienia oraz o osobach w ramach innych form zatrudnienia, potrzebne do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

5. Kandydat/kandydatka przedkłada dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

6. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć dyrektorowi placówki również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.

7. Kandydat/kandydatka dostarcza dyrektorowi placówki również oświadczenie o tym, w jakim państwie, innym niż Rzeczypospolita Polska, zamieszkiwał/zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat oraz posiadanym obywatelstwie – innym niż polskie, pod rygorem odpowiedzialności karnej (wzór oświadczenia poniżej).

Oświadczenie o krajach zamieszkania

.....
(miejscowość i data)

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.

2.

Jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis osoby składającej oświadczenie)

Podstawa prawna:

Art. 21 ust. 5-8 Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)

**Oświadczenie pracowników o zapoznaniu się i przestrzeganiu
Procedury ochrony małoletnich w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr19 we Wrocławiu**

.....

(miejscowość i data)

.....

**Oświadczenie o zapoznaniu i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony dzieci przed krzywdzeniem**

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/-am się z *Procedurą ochrony małoletnich* obowiązującą w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

.....

podpis pracownika/ podpis kandydata

Załącznik nr 4
Karta interwencji podejmowanej
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr19 we Wrocławiu

Lp.	Karta interwencji w wchodzącym/ wchodzącej w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 19 we Wrocławiu		
1.	Imię i nazwisko dziecka:		
2.	Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3.	Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4.	Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	data	działanie
5.		data	opis spotkania

	Spotkania z rodzicami/ opiekunami prawnymi dziecka		
6.	Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	- zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, - inny rodzaj interwencji (należy wymienić jaki)	
7.	Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8.	Wyniki interwencji: działania organu sprawiedliwości jeśli placówka uzyskała takie informacje, działania placówki, działania rodziców/opiekunów prawnych dziecka	data	działanie

Załącznik nr 5
Ankieta monitorująca
poziom realizacji Standardów Ochrony Dzieci
w ZSP nr 19 we Wrocławiu

1. Czy znasz Standardy Ochrony Dzieci obowiązujące w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu?

TAK NIE

2. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?

TAK NIE

3. Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?

TAK NIE

4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez osobę z personelu placówki?

TAK NIE

Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?

.....

.....

Czy podjąłś/podjąłeś jakieś działania? Jakież?

.....

.....

5. Jakie są Twoje sugestie, uwagi dotyczące Standardów ochrony dzieci obowiązujące w ZSP nr 19 we Wrocławiu?

.....

.....

.

Formularze A i B „Niebieskiej Karty”

1. Procedura „Niebieskiej Karty” w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 19 we Wrocławiu.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j.: Dz.U.2024 r. poz 17 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (t.j.: Dz.U. z 2023 r., poz. 535),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz.1870).

1. Cel wszczęcia procedury:

Podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dziecku, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie lub które ma kontakt z zachowaniami agresywnymi.

2. Definicje:

1) przemoc w rodzinie - zgodnie z treścią art.2 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra członka rodziny albo innej wspólnie zamieszkującej bądź wspólnie gospodarującej osoby, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną oraz powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Wyróżnia się kilka głównych rodzajów przemocy:

- fizyczną (np. bicie, uderzanie, szturchanie, policzkowanie, szczypanie, popychanie, wykręcanie rąk, kopanie),
- psychiczną (np. upokarzanie, poniżanie, wyśmiewanie, stałe poddawanie krytyce, obrzucanie wyzwiskami, izolowanie od kontaktów z innymi ludźmi, kontrolowanie, nękanie),
- seksualną (np. wymuszanie wszelkiego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, obnażanie się w obecności osoby poszkodowanej, odbywanie z nią lub w jej obecności stosunków seksualnych, zmuszanie do ich odbywania z osobami trzecimi),
- ekonomiczną, zaniedbanie (np. ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członka rodziny; w przypadku dzieci zaniedbanie może polegać na niezapewnieniu im wyżywienia, niedbaniu o higienę, niezapewnieniu opieki medycznej i braku zainteresowania ich sprawami);

2) członek rodziny - zgodnie z treścią art. 2 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca. Natomiast, zgodnie z treścią art. 115 § 11 K.K., osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty oraz jej małżonek, jak również osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

W myśl definicji zawartej w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osobami najbliższymi nie są: ciocia, wujek, kuzynostwo, chyba że wspólnie zamieszkują z osobą doznającą przemocy.

Jeśli w czasie przeprowadzonych przez przedszkole działań, podejrzanym o stosowanie przemocy będzie znajomy rodziny, np. kolega ojca stosujący przemoc seksualną wobec dziecka, to placówka nie będzie uprawniona do zastosowania tej procedury, będzie ona jednak zobowiązana do powiadomienia prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa.

3. Postępowanie w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie dziecka, przekazanie formularza „Niebieska karta – A”:

1. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka wszczyna się procedurę poprzez wypełnienie formularza „Niebieska karta – A” (wzór w dalszej części niniejszego załącznika) przez przedstawiciela przedszkola (dyrektora przedszkola lub nauczyciela) w obecności dziecka i jego rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli jednak wobec nich istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, działania przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu Karnego, tj. małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.
2. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, ze względu na stan jego zdrowia lub zagrożenie jego życia lub zdrowia, wypełnienie formularza następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z nim lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z pokrzywdzonym dzieckiem jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez jego udziału.
3. Rozmowa z pokrzywdzonym dzieckiem powinna być przeprowadzona w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowania godności dziecka oraz zapewniających mu bezpieczeństwo. Może to mieć miejsce zarówno w przedszkolu, jak i w miejscu pobytu dziecka. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa (§ 5.3 Rozporządzenia).
4. Przekazanie oryginału wypełnionego formularza „Niebieska karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od wszczęcia procedury. Jeśli formularz ma zostać przekazany na określony adres, niezbędne jest potwierdzenie odbioru.
5. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska karta – A” pozostawia się w placówce. Do tego dokumentu powinny być dołączone inne materiały, które dokumentować będą kontakty z daną rodziną.
6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B” rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
7. Po przekazaniu formularza Zespołowi Interdyscyplinarnemu dalsze działania podejmowane są już przez Zespół.

4. Działania pracowników ZSP nr 19 we Wrocławiu w ramach procedury „Niebieska Karta” (§ 15):

1. Udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
2. Zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, a w szczególności dziecka, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
5. Udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			

Telefon lub adres e-mail			
Adres miejsca pobytu, (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec osoby 1 doznającej przemocy	wobec osoby 2 doznającej przemocy	wobec osoby 3 doznającej przemocy	wobec osoby 1 doznającej przemocy	wobec osoby 2 doznającej przemocy	wobec osoby 3 doznającej przemocy

Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,</i>						

<i>niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wnoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej ³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozesyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne ³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wnoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”?

☐ tak (kiedy?gdzie?)

☐ nie

☐ nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDUR „NIEBIESKIEJ KARTY”?

☐ tak

☐ nie

☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

☐ tak

☐ nie

☐ nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

☐ ustalono - wypełnij tabelę

☐ nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (np. członek rodziny, osoba obca) ¹⁾			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Poinformowanie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Poinformowano sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe
²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę
³⁾ podkreślić rodzaje zachowań.

Formularz Niebieskiej Karty - B

WZÓR

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Co to jest procedura „Niebieskiej Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskiej Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym.

Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

2. Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- 1) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 2) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- 3) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- 4) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 5) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 6) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 7) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

4. Najczęstsze formy przemocy domowej:

- 1) przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne,
- 2) przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne,
- 3) przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne,
- 4) przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,

niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne,

5) przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne,

6) inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.